

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee aramus teemal „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv surveseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (uuesti sõnastatud)”

COM(2013) 471 final – 2013/0221 (COD)

(2014/C 67/20)

Üksikraportöör: **Antonello PEZZINI**

4. juulil 2013 otsustas Euroopa Parlament ja 16. juulil 2013 otsustas nõukogu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 114 ja 304 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv surveseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta” (uuesti sõnastatud)

COM(2013) 471 final – 2013/0221 (COD).

Asjaomase töö ettevalmistamise eest vastutav ühtse turu, tootmise ja tarbimise sektsioon võttis arvamuse vastu 2. oktoobril 2013.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu 493. istungjärgul 16.-17. oktoobril 2013 (16. oktoobri istungil) vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 142, vastu hääletas 2, erapooletuks jäi 2.

1. Järeldused ja soovitused

1.1 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kiidab heaks komisjoni töö surveseadmeid puudutavate ELi eeskirjade kohandamisel rahvusvaheliste arengute ja uue ELi õigusraamistikuga, mille eesmärgiks on tugevdada turu tõhusust ja toimivust ning lihtsustada menetlusi, kehtestades esmatahtsad ohutusnõuded, mida turule lastavad surveseadmed peavad täitma.

1.2 Komitee on nõus uuestisõnastamise õigusloomemee-
todiga, mis „seisneb uue õigusakti vastuvõtmises, millega ühen-
datakse ühtseks tekstiks [...] sisulised muudatused”, et direktiivi
97/23/EÜ (surveseadmete direktiiv) uue õigusraamistikuga
kohandada.

1.3 Komitee viitab veelkord sellele, kui oluline on tagada
ohutute ja nõuetele vastavate kaupade vaba liikumise põhimõtte
täielik rakendamine, et tooteid, mida turustatakse seaduslikult
ühes liikmesriigis, saaks probleemideta turustada kogu EL-is,
tagades nii toodete piiramatul jälgitavuse ning ühtse, tõhusa ja
toimiva turujärelevalve.

1.4 Komitee arvates tuleb kõiki uues direktiivis ette nähtud
kohustusi ja menetlusi rakendada sertifitseerimismenetluse ja
sellest tulenevate kulutuste proportsionaalsuse põhimõtet järgi-
des, eriti väiksemate ettevõtete ning toodete puhul, mida ei
valmistata seeriaviisiliselt või valmistatakse piiratud tükiarvuga.

1.5 Samuti on komitee arvates tähtis tõhusam üldine turujä-
relevalve ning nimetatud vastavushindamisasutuste – kes

peaksid täitma siduvaid kõrgeid kriteeriume ja keda tuleks
toetada koolitusmeetmetega – ühtlasem pädevuse tase.

1.6 Uue surveseadmeid käsitleva direktiivi rakendamise üle
tuleb teostada järelevalvet ning iga kahe aasta tagant tuleb
nõukogule, parlamendile ja komiteele esitada sõltumatute
ekspertide koostatud sellekohane aruanne.

1.7 Komitee on seisukohal, et RAPEX peab välja töötama
rohkem näitajaid, mis võimaldaksid vähendada nõuetele mitte-
vastavate toodete hulka turul ja parandada nimetatud asutustes
teostatava vastavushindamise kvaliteeti.

1.8 Komisjonile omistatud uue direktiivi rakendamise voli-
tustele tuleb kehtestada selgepiiriline ja läbipaistev ulatus, mille
puhul tuleb eelkõige tagada kohustus teavitada parlamenti,
nõukogu ja iga konkreetset liikmesriiki ning vajaduse korral
nendega konsulteerida.

2. Surveseadmete turustamise peamised küsimused

2.1 Surveseadmeid käsitlevate eeskirjade ühtlustamine

2.1.1 EL-sisese kaubavahetuse maht tarbekaupade osas oli
2009.–2010. aastal u 1 miljard eurot ja ELi ühtlustatud sektorite
mahtu – nii tarbekaupade kui professionaalseks kasutamiseks
mõeldud kaupade osas – hinnatakse enam kui 2,1-le miljardile
eurole.

2.1.2 Ohutute ja nõuetele vastavate kaupade vaba liikumine on üks Euroopa Liidu tugisambaid ning turujärelevalve on oluline vahend tarbijate ja kasutajate kaitseks ohtlike ja nõuetele mittevastavate toodete eest.

2.1.3 **Surveseadmeid käsitleva direktiivi 97/23/EÜ** rakendamine on osutunud väga oluliseks järgmistest aspektidest:

— siseturu toimimine antud sektoris nii tõhususe kui toimivuse osas;

— mitmesuguste kaubanduslike tõkete kaotamine;

— toodete kõrge ohutuse taseme tagamine.

2.1.4 Komitee tervitas õigusraamistiku kohandamist siseturul toodete turustamise uute sätetega ⁽¹⁾, kiitis samuti heaks akrediteerimist ja turujärelevalvet käsitleva määruse (EÜ) nr 765/2008 ⁽²⁾ – nn **uue õigusraamistiku määruse** –, samuti otsuse nr 2008/768/EÜ toodete turustamise ühise raamistiku kohta – nn uue õigusraamistiku otsuse – nagu märgiti kaupade paketi, mille kohta komitee avaldas positiivse seisukoha ⁽³⁾.

2.1.5 Lisaks sellele kavatseb komisjon kohandada direktiivi 97/23/EÜ 16. detsembri 2008. aasta määrusele (EÜ) nr 1272/2008 – nn **CLP-määrusele** – ainete ja segude klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise kohta ⁽⁴⁾ vastavalt selles ette nähtud uuele liigitusele, et võtta arvesse ohtlike fluidumite survega seotud ohtusid.

2.2 Vastavusse viimine uue õigusraamistikuga ja õiguslik sidusus

2.2.1 Surveseadmeid käsitleva direktiivi nõudmiste täitmatajätmist peavad sektori ettevõtjad üldiselt nende ettevõtjate konkurentsivõime kahjustamiseks, kes eeskirju täidavad.

2.2.2 Tegemist on kõlvatu konkurentsiga, mis on suures osas tingitud turujärelevalve mehhanismide puudustest ja ebatõhususest: kolmandatest riikidest pärinevate toodete ebapiisav

jälgitavus, teavitatud asutuste ⁽⁵⁾ puudulik pädevus, sh seoses uue õigusraamistiku otsuse mitteotsese rakendamisega.

2.2.3 Lisaks on mõjuhindamised näidanud, et ettevõtjatel on raske üha keerulisemas õiguskeskkonnas orienteeruda.

2.2.4 Üha sagedamini kohaldatakse ühele ja samale tootele mitmeid õigusakte, nagu nt ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist käsitleva CLP-määruse puhul. Sellega kehtestatakse uued ohuklassid ja -kategoriad, mis vastavad ainult osaliselt seni kasutatutele ja mis jõustuvad sektori jaoks 1. juunil 2015.

2.2.5 Komitee märkis juba oma arvamuses uut õigusraamistikku käsitleva määruse ja vastava otsuse kohta ⁽⁶⁾, et „ohutute, kõrge kvaliteediliste toodete turustamisnõuete tugevdamine ja ajakohastamine omab otsustavat tähtsust tarbijate, ettevõtete ja Euroopa kodanike jaoks”.

2.2.6 Seda arvestades tervitab komitee surveseadmeid käsitleva direktiivi vastavusse viimist uue õigusraamistiku otsusega, et saavutada uuestisõnastamise õigusloometehnika abil võimalikult suur õiguslik selgus, mis „seisneb uue õigusakti vastuvõtmises, millega ühendatakse ühtseks tekstiks nii varasemasse õigusakti tehtavad sisulised muudatused kui ka vastava õigusakti muutmata sätted. Uus õigusakt asendab ja tühistab varasema õigusakti ⁽⁷⁾.”

2.2.7 Komitee tervitab ka direktiivi 97/23/EÜ vastavusse viimist CLP-määrusega, et tagada alates 1. juunist 2015, mil tunnistatakse kehtetuks direktiiv 67/548/EMÜ, õiguslik sidusus seoses surveseadmete klassifitseerimisega nendes sisalduvate fluidumite alusel. Selle vastavusse viimisega rakendatakse ELis globaalset harmoneeritud kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise süsteemi, mis on rahvusvahelisel tasandil ÜRO struktuuride raames heaks kiidetud.

2.3 Ettevõtjate kohustused ja jälgitavusnõuded

2.3.1 Komitee jaoks on eriti olulised toodete jälgitavusnõuded ja ettevõtjate kohustused, eeskätt:

— importijate, volitatud esindajate ja levitajate kohustus kontrollida CE-märgist ja lisatud nõutavaid dokumente ja teavet jälgitavuse kohta;

⁽¹⁾ ELT L 120, 16.5.2008, lk. 1.

⁽²⁾ ELT L 218, 13.8.2008, lk 30; ELT C 120, 16.5.2008, lk 1.

⁽³⁾ ELT C 181, 21.6.2012, lk 105.

⁽⁴⁾ ELT L 353, 31.12.2008, lk 1.

⁽⁵⁾ Teavitatud asutused on liikmesriikide poolt komisjonile esitatud asutused, kes vastutavad vastavushindamise eest ja kontrollivad, analüüsivad ja sertifitseerivad tooteid.

⁽⁶⁾ ELT C 120, 16.5.2008, lk 1.

⁽⁷⁾ ELT C 181, 21.6.2012, lk 105.

- tootjate kohustus panna tootega kaasa tarbijatele ja lõppkasutajatele lihtsalt mõistetavad juhised ja ohutusala teave;
- jälgitavus kogu tarneahele ulatuses, hõlmates tootjaid, volitatud esindajaid ja importijaid;
- iga ettevõtja kohustus nimetada ametiasutustele ettevõtja, kes on talle surveseadme tarninud, või ettevõtja, kellele tema on surveseadme tarninud.

2.3.2 Neid jälgitavuse garantiisid tuleks kõigi turule lastud surveseadmete puhul sertifitseerimismenetluse ja sellest tulenevate kulutuste proportsionaalsuse põhimõtet järgides rakendada täies ulatuses, eriti väiksemate ettevõtete ning toodete puhul, mida ei valmistata seeriaviisiliselt või valmistatakse piiratud tükiarvuga.

2.3.3 Sama oluliseks peab komitee tõhusamat üldist turujärelevalvet, samuti teavitatavate vastavushindamisasutuste võrdsemat pädevustaset koos kõigile kehtivate asjakohaste siduvate nõudmistega, et tagada maksimaalne erapooletus ja tõhusus kogu ELis ning võrdsed konkurentsitingimused kõigile tootjatele.

2.3.4 Näitajad, mis võimaldavad jälgida mittevastavate toodete vähenemist turul ja hindamisteenuste kvaliteedi paranemist, peavad põhinema teabele, mis kogutakse RAPEXi süsteemi ja teavitamise menetluse abil vastavalt kaitseklauslile, mis on loodud direktiivi alusel, samuti NANDO infosüsteemi andmebaasile ⁽⁸⁾.

2.3.5 Komitee leiab, et kui seoses uuestisõnastatud direktiiviga antakse komisjonile vastavalt 16. veebruari 2011. aasta määrusele (EL) nr 182/2011 rakendusvolitused, siis peab

olema täielikult tagatud nõukogu ja parlamendi ning vajadusel asjaomaste liikmesriikide teabe saamise õigus.

3. Üldised märkused

3.1 Komitee tervitab 1997. aasta surveseadmete direktiivi uuestisõnastamist ja tunnustab komisjoni tööd surveseadmeid käsitlevate Euroopa õigusaktide kooskõlla viimisel rahvusvaheliste arengute ja ELi uue õigusraamistikuga.

3.2 Komitee viitab sellele, kui oluline on tagada ohutute ja nõuetele vastavate kaupade vaba liikumise põhimõtte täielik rakendamine, et tooteid, mida turustatakse seaduslikult ühes liikmesriigis, saaks probleemideta turustada kogu EL-is, tagades nii toodete piiramatut jälgitavust ning ühtse, tõhusa ja toimiva turujärelevalve.

3.3 Rohkem tuleks arvestada sertifitseerimismenetluse ja sellest tulenevate kulutuste proportsionaalsuse põhimõtet, eriti väiksemate ettevõtete ning toodete puhul, mida ei valmistata seeriaviisiliselt või valmistatakse piiratud tükiarvuga. Komitee arvates nõudnuks praegune õigusaktide läbivaatamine lisaks läbiviidud mõjuhindamistele ja konsultatsioonidele ka spetsiaalset mõjuhindamist VKEde jaoks.

3.4 Tõhusama üldise turujärelevalve ja teavitatud asutuste ühtlasema pädevustaseme saavutamiseks ei tuleks kasutada mitte ainult sanktsioonimehhanisme, vaid ka ja ennekõike toetada sihipäraselt Euroopa koolitusmeetmeid.

3.5 Uuestisõnastatud direktiivi tuleks korrapäraselt kontrollida ning esitada selle kohta regulaarseid aruandeid ELi organitele, tuginedes RAPEXi näitajatele, mis puudutavad turule lastud surveseadmete nõuetele vastavuse rikkumiste ja üldise ohutuse alaseid arenguid.

Brüssel, 16. oktoober 2013

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president

Henri MALOSSE

⁽⁸⁾ Vrd <http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/>